

førelsen af denne hans Opfattelse, som ogsaa var det hele Ministeriums Opfattelse, vilde han til det sidste arbejde.¹

Foss: Den sidste Ytring, den højtærede Statsminister henvendte til mig, forstod jeg intet af. Det var mig fuldkommen taaget, hvad han sigtede til. Derimod forstod jeg meget vel, at den højtærede Statsminister før udtalte, at han var ganske sikker paa, at han i det sønderjyske Spørgsmaal havde det store Flertal af det danske Folk med sig. Under disse Forhold vil jeg henstille til den højtærede Statsminister at opgive Modstanden mod, at vi faar et Valg, som konstaterer dette Forhold. Det trænger vi nemlig i højeste Grad til, og der kan jo ikke være nogen Betænkelighed for Ministeriet ved at gaa til Valg, naar man har den Overbevisning, som den højtærede Statsminister har i denne Sag.

Statsministeren (Zahle): Jeg takker for denne noble Bemærkning, som altsaa skal gaa ud paa, at Ministeriets Betænkelighed ved at gaa til Valg skyldes, at det mener ikke at have den fornødne Tilslutning i Befolkningen. (Foss: Ja!). Ja, det er en fin Bemærkning, som det ærede Medlem har Ære af. Men det ærede Medlem tager ganske fejl. Uagtet Ministeriet er ganske overbevist om i dette Spørgsmaal at have stærkere Tilslutning i Befolkningen, end det nogen Sinde har haft i noget andet, vil vi ikke gaa til Valg nu, da en Grundlovsendring er umiddelbart forestaaende, idet vi ikke vil, at det danske Folk skal ulejliges med et ganske overflødig Valg nu, da vi skal have hele to Valg i dette Foraar og Forsommeren.

Kragh: Jeg finder nu, at jeg under de Forhandlinger, der førtes her i Tinget den 3. December 1919, da jeg omtalte den højtærede Statsministers Tale i Ringsted, udtalte følgende: „Det forundrer os derfor meget, at den højtærede Statsminister den 9. November i Ringsted udtalte, efter at han havde sagt, at det danske Folk havde Lov til at have og opretholde sin egen Mening om sine egne Forhold — hvilket naturligvis er rigtigt —, at Ministeriet var vis paa at have Flertal i det danske Folk for sit Standpunkt i det sønderjyske Spørgsmaal, men, føjede Statsministeren til, selv om dette ikke er Tilfældet, vil Ministeriet ikke kunne fravige sit Standpunkt i en Sag,

som er af saa overordentlig Interesse for vort Folks Fremtid“.

Det var det, den højtærede Statsminister udtalte, og det er det, jeg har tilladt mig at citere: at Ministeriet ikke agter at fravige sit Standpunkt, uanset om det har Flertal i det danske Folk eller ej. Deri maa dog aldeles nødvendigt ligge, at for dette Standpunkt agter Ministeriet at arbejde, saa længe som det i det hele taget skal være det førende i vort Land, og vilde den højtærede Statsminister have det forstaaet paa anden Maade, burde han have taget Afstand fra det under den Forhandling, som den Gang fandt Sted. Det har den højtærede Statsminister ikke gjort, derfor maa han finde sig i, at en saadan Udtalelse fremkommer.

Statsministeren (Zahle): Jeg maatte da være en meget ringe Person, dersom jeg ikke vilde fastholde min Overbevisning i et saadant Spørgsmaal, selv om jeg fik Folket imod mig og altsaa maatte vige min Stilling og tabe min Indflydelse, idet denne Sag hvert Øjeblik kan komme til at foreligge til Folkeafstemning, hvilket jeg har lovet i Folketinget.

Kragh: Om denne Side af Sagen havde den højtærede Statsminister aldeles ikke udtalt sig. (Statsministeren [Zahle]: Hvilken Side?) Om, at Sagen vilde blive givet i det danske Folks Haand. Derom havde den højtærede Statsminister ikke haft nogen som helst Lejlighed til at ytre sig, da den højtærede Statsminister talte i Ringsted. Det var først da den Del af Statsministerens Tale blev fremdraget i det høje Folketing, at den højtærede Statsminister i den vanskelige Situation, hvori han var stillet ved disse Udtalelser, greb det Forslag, som fra anden Side var fremsat, om at lade denne Sag afgøre ved Folkeafstemning.

Indenrigsministeren (Rode): Det ærede Medlem henvendte før nogle Ord til mig og har nu besvaret dem ved at oplæse de Udtalelser, som Statsministeren fremsatte i Ringsted. Naar det ærede Medlem derefter i disse Ord indlægger den Betydning, at der fra Ministeriets Side skulde være tænkt paa, at man vilde søge at gennemføre sit Standpunkt imod det danske Folks Villie, ved jeg ikke, hvorledes man skal karakterisere en saadan Udlægning af en ganske klar og bestemt Udtalelse.